

= Menneskerettsalliansen

www.menneskerettsalliansen.no

Dag Øistein Endsjø

Leder

post@menneskerettsalliansen.no

Tel. 9904 3311

Enerhauggt. 7 H1415, 0651 Oslo

25. august 2009

= Menneskerettsalliansen

www.menneskerettsalliansen.no

post@menneskerettsalliansen.no

Tel. 9904 3311

Enerhauggt. 7 H1415, 0651 Oslo

Menneskerettsalliansen representerer i denne sammenhengen

- Foreningen for transpersoner - Norge
- Harry Benjamin Ressurssenter (før Landsforeningen for transkjønnete)
- Kvinnefronten
- LLH - Landsforeningen for lesbiske, homofile, bifile og transpersoner
- Landsorganisasjonen for Romanifolket
- Norges Handikapforbund
- Skeiv Ungdom
- Stopp Diskrimineringen
- Synshemmedes Akademikeres Forening
- Taternes Landsforening
- ULOBA - Andelslag for borgerstyrt personlig assistanse

Stiftelsen Rettferd for Taperne, som også er medlem av Menneskerettsalliansen, velger i dette tilfelle ikke å stå bak alliansens høringsuttalelse.

HØRINGSUTTALELSE OM ENDRINGER I «FORSKRIFT OM TILSKUDD TIL FRIVILLIGE BARNE- OG UNGDOMSORGANISASJONER»

Barn og ungdoms behov for generell likestilling

Samtidig som Menneskerettsalliansen er fullt klar over at man ikke kan forby barne- og ungdomsorganisasjoner som på grunn av religiøs overbevisning har holdninger og praksis som vil være ulovlig diskriminerende utenfor en religiøse kontekst, ønsker vi en videreføring av den tidligere praksisen der tildeling av statlige midler til barne- og ungdomsorganisasjoner er knyttet til null toleranse for all form likestillingsmotstand. Idet barn og ungdom synes å være spesielt sårbare i forhold til identitet, synes Menneskerettsalliansen det er spesielt viktig at staten er klar på at den ikke støtter økonomisk barne- og ungdomsorganisasjoner som ikke støtter alle former for likestilling.

Ingen begrensning av diskrimineringsgrunnlag

Vi viser også til innstillingen til diskrimineringslovutvalget som foreslår et mer helhetlig diskrimineringsvern, som gjennom å inkludere «andre liknende vesentlige forhold» ikke utelukker noe diskrimineringsgrunnlag. Menneskerettsalliansen støtter også at de diskrimineringsgrunnlagene som de berørte gruppene ønsker skal nevnes

direkte, at dette gjøres. Menneskerettsalliansen ønsker at forskriften også skal reflektere dette.

Menneskerettslige konsekvenser av BLDs forslag

Menneskerettsalliansen registrerer at BLD i sitt forslag har gjort et prinsipielt vedtak på grunnlag av at de har støttet en religiøst *homodiskriminerende* barne- og ungdomsorganisasjon, idet departementet nå foreslår at forskriften på generelt grunnlag skal slå fast at «Forskjellsbehandling som er nødvendig for å oppnå et saklig formål, og som ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles, anses ikke å være i strid med kravet i bokstav c)», altså «ikke skaper hindre for full deltakelse for barn og ungdom fra alle samfunnsgrupper, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne eller seksuell orientering».

Ut fra høringsnotatet ellers kommer det frem at BLD mener at slik støtte til religiøst diskriminerende barne- og ungdomsorganisasjoner på grunnlag av «regulært/vesentlig og avgjørende krav som følger av religionen» kun vil være relevant i forhold til diskrimineringsgrunnlagene kjønn og seksuell orientering. Selv om dette er de mest utbredte formene for diskriminering blant norske religioner per i dag, må man likevel være klar over at det finnes tilsvarende «regulært/vesentlig og avgjørende krav som følger av religionen» som blant annet vil ramme diskrimineringsgrunnlagene etnisitet og nedsatt funksjonsevne. På bakgrunn for eksempel i forestillinger om Kains og Hams forbannelser, i hvordan Gud adskilte folkeslagene etter byggingen av Babels tårn, i eksplisitte forbud mot ekteskap på tvers av etnisitet i Mosebøkene og på forestillinger om hvordan Gud straffet israelfolket med pest da mennene likevel hadde forhold til ikke-israelittiske kvinner, er det i deler av jødedom og kristendom klart at rasisme er en grunnleggende del av religionen. Dette var mer utbredt tidligere, men representerer likevel forestillinger som lever i dag. Man skal ikke lenger tilbake enn til år 2000 for å finne at 41 prosent i en folkeavstemning i Alabama stemte mot å oppheve lovforbudet mot at svarte og hvite skulle få gifte seg med hverandre, en motstand som for stor del var begrunnet med kristne forestillinger. Vi viser i denne sammenhengen til mer omfattende dokumentasjon i boken *Sex og religion*, av Dag Øistein Endsjø, kapitlet «Hellig sexrasisme og annen religiøs sortering». Forskjellige krav til ikke-funksjonshemmethet har på lignende vis vært sentrale i forhold til sakrale posisjoner innen forskjellige religioner.

Det er i denne sammenhengen derfor relevant å påpeke at om departementet vedtar den foreslått reviderte forskriften, vil det at de på et prinsipielt grunnlag velger å støtte økonomisk barne- og ungdomsorganisasjoner som på grunn av religiøs overbevisning er homo- eller kjønnsdiskriminerende, antagelig gjøre at de blir menneskerettslig forpliktet til også å gi økonomisk støtte til barne- og ungdomsorganisasjoner som av religiøs overbevisning diskriminerer enhver annen gruppe. Så lenge BLD legger til grunn å støtte barne- eller ungdomsorganisasjoner når disse har en diskriminerende holdning og praksis grunnet «regulært/vesentlig og avgjørende krav som følger av religionen», er det menneskerettslig svært vanskelig å skille på hvorvidt disse holdningene og praksisene er homofiendtlige, kvinnefiendtlige, rasistiske, funksjonshemmetfiendtlige eller rammer andre identiteter. Å behandle slike religiøst motiverte fordommer kategorisk forskjellig fra hverandre bare på grunnlag av hvilket diskrimineringsgrunnlag som rammes, vil antagelig være et eksempel på usaklig forskjellsbehandling fra statens side. At noen av disse religiøst motiverte

diskriminerende holdningene er mer utbredt og har større aksept i samfunnet generelt i dag, gir ikke myndighetene grunnlag for å behandle disse annerledes enn andre religiøst motiverte diskriminerende holdninger. I FNs menneskerettighetssystem er konvensjonene mot rasisme og mot diskriminering av kvinner og funksjonshemmede klart parallelle dokumenter, mens Den europeiske menneskerettighetsdomstolen på sin side slo fast i saken Smith og Grady mot Storbritannia og Nord-Irland fra 27.09.1999, § 97: «To the extent that they represent a predisposed bias on the part of a heterosexual majority against a homosexual minority, these negative attitudes cannot, of themselves, be considered by the Court to amount to sufficient justification for the interferences with the applicants' rights outlined above any more than similar negative attitudes towards those of a different race, origin or colour.»

På grunnlag av dette foreslår Menneskerettsalliansen at forskriftens punkt c) skal lyde

Tilskudd kan gis til frivillige landsomfattende organisasjoner som ved sine vedtekter:
c) ikke skaper hindre for full deltakelse for barn og ungdom fra alle samfunnsgrupper, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, **kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og andre liknende vesentlige forhold**

Menneskerettsalliansen foreslår at følgende foreslåtte unntaksbestemmelse utelates:

«Forskjellsbehandling som er nødvendig for å oppnå et saklig formål, og som ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles, anses ikke å være i strid med kravet i bokstav c)»

Menneskerettsalliansen ønsker ikke at staten skal støtte økonomiske *noen* form for religiøst motiverte diskriminerende holdninger og praksis blant barne- og ungdomsorganisasjoner.

Menneskerettsalliansen ønsker ikke at staten gjennom sine økonomiske støtteordninger skal signalisere til barn og ungdom at noen former for diskriminering er mindre alvorlige enn andre.